

NARODNE NOVINE

SLUŽBENI LIST SOCIJALISTIČKE REPUBLIKE HRVATSKE

Broj 44 - God. XLIV (CL)

Zagreb, utorak 8. studenoga 1988.

Poštarina plaćena u pošti
41000 Zagreb

SADRŽAJ

	Strana
516. Odluka o utvrđivanju općeg interesa za izgradnju Hidroelektrane »Lešće« na rijeci Dobri u SR Hrvatskoj	558
517. Pravilnik o mjerama zaštite od požara pri izvođenju radova zavarivanja, rezanja, lemljenja i srodnih tehnika rada	558
518. Odluka Ustavnog suda Hrvatske broj U/I-160/1988 od 29. rujna 1988.	559

516

Na temelju člana 13. Zakona o eksproprijaciji (»Narodne novine«, br. 30/82, 46/82 i 28/87), a na zahtjev »Elektroprivrede«, Zagreb, RO za proizvodnju i prijenos električne i toplinske energije iz Zagreba, Izvršno vijeće Sabora na sjednici održanoj 25. listopada 1988, donijelo je

ODLUKU

o utvrđivanju općeg interesa za izgradnju Hidroelektrane »Lešće« na rijeci Dobri u SR Hrvatskoj

I

Utvrđuje se da je od općeg interesa izgradnja Hidroelektrane »Lešće« na rijeci Dobri u SR Hrvatskoj, na području općina Ogulin i Duga Resa, u katastarskim općinama Popovo Selo, Gornje Dubrave, Otok na Dobri, Grabrk, Umol, Lešće i Erdelj.

II

Hidroelektrana »Lešće« će se graditi na rijeci Dobri od r. km 30 + 860 kao energetski objekt, s osnovnom namjenom proizvodnje električne energije, obrane od poplava i zaštite voda od zagađenja.

III

Opći interes za izgradnju Hidroelektrane »Lešće«, na rijeci Dobri u SR Hrvatskoj, utvrđuje se na temelju Uvjeta uređenja prostora broj 04-UUP-48/1988 od 12. kolovoza 1988. i Uvjerjenja o uvjetima uređenja prostora, Klasa: 350-04/88-02/10, urbroj: 531-04-88-19 od 12. kolovoza 1988. godine, izdanih od Republičkog komiteta za građevinarstvo, stambene i komunalne poslove i zaštitu čovjekove okoline, Závoda za prostorno uređenje i zaštitu čovjekove okoline i topografske karte broj 10511/88 od 2. rujna 1988, izradene

od Službe studija razvoja pripreme i nadzora i izgradnje »Elektroprivrede« Zagreb, u mjerilu 1:25000.

Ova odluka stupa na snagu osmoga dana nakon objave u »Narodnim novinama«.

Broj: 5030113-88-5

Zagreb, 26. listopada 1988.

Potpredsjednik
mr Ivan Kovač, v. r.

517

Na osnovi člana 97. stava 2. Zakona o zaštiti od požara (»Narodne novine«, br. 50/77 i 52/77) republički sekretar za unutrašnje poslove, u suglasnosti s predsjednikom Republičkog komiteta za energetiku, industriju, rudarstvo i zatstvo, donosi

PRAVILNIK

o mjerama zaštite od požara pri izvođenju radova zavarivanja, rezanja, lemljenja i srodnih tehnika rada

I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim pravilnikom propisuju se mjere zaštite od požara i eksplozija prilikom upotrebe električnog luka ili plamena gorivog plina (acetilen, tekući naftni plin i dr.) sa ili bez kisika za: zavarivanje, rezanje i lemljenje crnih i obojenih metala ili drugih materijala, zagrijavanje radi mehaničke obrade, čišćenje ili lijepljenje pomoću plamena (u daljem tekstu: zavarivanje).

Član 2.

Radovi zavarivanja mogu se izvoditi samo na mjestima pripremljenim u skladu s propisanim tehničkim normativima, odredbama ovog Pravilnika i propisima iz oblasti zaštite od požara.

Oprema, aparati, uređaji i prateće instalacije za zavarivanje mogu se upotrebljavati samo ako su u ispravnom stanju i skladu s važećim tehničkim normativima i standardima.

Član 3.

Zavarivanja na opremi koja radi pod tlakom i spada pod nadzor Republičkog inspektorata parnih kotlova ne mogu se vršiti bez pismenog odobrenja toga Inspektorata.

Član 4.

Mjesta za zavarivanje mogu biti stalna i privremena.

Stalnim mjestima za zavarivanje smatraju se mjesta na kojima se u tehnološkom procesu proizvodnje, brodograđilištima, strojogradbenoj industriji ili u radionicama zavarivanje izvodi stalno ili sa kratkim prekidima.

Privremenim mjestima za zavarivanje smatraju se mjesta na kojima se zavarivanje izvodi prema potrebi i u vrijeme određeno u odobrenju.

II. POSEBNE ODREDBE

1. Stalna mjesta za zavarivanje

Član 5.

Stalna mjesta za zavarivanje moraju biti negoriva ili od konstrukcije otporne prema požaru najmanje 1 sat, potpuno slobodna od svakog gorivog i zapaljivog sadržaja i na pogodan način odvojena od susjednih površina.

Član 6.

U slučajevima kada se zavarivanje vrši acetilenom i kisikom boce moraju biti osigurane od pada. Boce moraju biti postavljene na udaljenosti najmanje 2 metra od grijanih uređaja (radijatori i sl.), odnosno 10 m od otvorenih izvora vatre. Broj boca ne smije biti veći od jednodnevne potrošnje svakog korisnika.

Rezervne boce s kisikom i acetilenom moraju biti uskladištene na odobrenom skladišnom prostoru te međusobno odvojene i postavljene na natkrivenom prostoru ili u posebnim prostorijama koje odgovaraju tehničkim normativima za držanje plinova.

2. Privremena mjesta za zavarivanje

Član 7.

Zavarivanje na privremenim mjestima može se izvoditi samo po prethodno pribavljenom odobrenju od radnika odgovornog za poslove zaštite od požara ili druge ovlaštene osobe (u daljem tekstu: ovlaštena osoba) organizacije udruženog rada, druge samoupravne organizacije i zajednice (u daljem tekstu: organizacije i zajednice) u kojoj se izvode radovi zavarivanja.

Odobrenje iz stava 1. ovoga člana izdaje se na osnovi pismenog zahtjeva izvođača radova zavarivanja.

Član 8.

Zahtjev za izdavanje odobrenja za zavarivanje sadrži: naziv podnosioca zahtjeva; broj i datum podnošenja zahtjeva; naziv organizacije odnosno zajednice u kojoj se izvodi zavarivanje - OOUR, odjeljenje; mjesto zavarivanja; opis radova; vrijeme izvođenja zavarivanja od - do; osobno ime i prezime rukovodioca radova; potpis podnosioca zahtjeva.

Odobrenje za zavarivanje sadrži: naziv davaoca odobrenja; broj i datum izdavanja odobrenja; naziv organizacije odnosno zajednice u kojoj se izvodi zavarivanje. OOUR, pogon, odjeljenje; mjesto zavarivanja; opis radova; vrijeme izvođenja zavarivanja od - do; mjere koje treba poduzeti u cilju sigurnog izvođenja zavarivanja; potrebnu opremu te broj i vrstu aparata za gašenje požara; konačnu provjeru izvršenih radova; osobno ime i prezime rukovodioca radova; osobno ime i prezime i potpis ovlaštene osobe davaoca odobrenja.

U slučajevima kada važnost odobrenja istekne, a zavarivanje nije završeno, rukovodilac izvođača zavarivanja (u daljem tekstu: rukovodilac radova) dužan je zatražiti produženje važnosti odobrenja u skladu sa stavom 1. i 2. ovoga člana, a ovlaštenu radnik za izdavanje odobrenja dužan je ponovo pregledati mjesto zavarivanja i kada utvrdi da su ispunjeni propisani uvjeti produžuje važnost odobrenja.

Član 9.

Odobrenje za zavarivanje izdaje se u najmanje dva primjerka.

Prvi primjerak uručuje se rukovodiocu radova a drugi se čuva u dokumentaciji davaoca odobrenja.

Ovlaštena osoba koja izdaje odobrenje za izvođenje zavarivanja izdat će odobrenje tek kada utvrdi da su predviđene i poduzete odgovarajuće mjere za zaštitu od požara i eksplozije.

Član 10.

Odobrenje za zavarivanje ne smije se izdati u slijedećim slučajevima:

1. za mjesta koja nisu pripremljena za zavarivanje;
2. u prostorijama sa uređajima za automatsko gašenje požara, ako ovi uređaji nisu blokirani ili ako se zavarivanjem mogu oštetiti;

3. kada postoji opasnost od izbijanja eksplozija uslijed smjesa zapaljivih plinova, para ili prašine sa zrakom, zatim nedovoljno očišćenih spremnika, posuda, instalacija i drugih dijelova postrojenja u kojima su se nalazile stvari što mogu stvarati eksplozivne smjese ili su opasne zbog požara i eksplozije;

4. kad se zavarivanje treba vršiti na prostoru u blizini uskladištenih velikih količina lakozapaljivih ili eksplozivnih stvari ili drugih gorivih materijala, a time bi se direktno ugrozilo i izazvalo opasnost za imovinu većeg opsega.

Član 11.

Za sigurno izvođenje zavarivanja u smislu zaštite od požara i eksplozije neposredno odgovaraju izvođač i rukovodilac radova te ovlaštena osoba organizacije odnosno zajednice na čijem se objektu izvodi zavarivanje.

Član 12.

Zavarivanje mogu izvoditi radnici koji su stručno osposobljeni za rukovanje i upotrebu opreme za zavarivanje i upoznati s propisanim mjerama zaštite od požara koje treba poduzeti prilikom zavarivanja.

Rukovodilac radova ne smije dozvoliti da zavarivanje izvode radnici koji ne ispunjavaju uvjete propisane u stavu 1. ovoga člana.

Član 13.

Zavarivanje se mora izvoditi pod nadzorom rukovodioca radova na mjestu, i to na način i u vrijeme koje je u odobrenju određeno za zavarivanje.

Rukovodilac radova nakon dobivanja odobrenja za zavarivanje, dužan je provjeriti poduzete mjere zaštite od požara i eksplozija na mjestu predviđenom za zavarivanje, kao i utvrditi da li je isključena mogućnost izazivanja požara ili eksplozija u susjednim prostorijama i prostorima, posebno ispod, iznad ili s bočnih strana od mjesta zavarivanja. U tom cilju rukovodilac radova treba poduzeti mjere za otklanjanje eventualnih nedostataka prije početka radova (uklanjanje zapaljivog materijala, zatvaranje svih otvora, stavljanje zaštitnih elemenata sa svih strana na mjestu zavarivanja, utvrđivanje preostale koncentracije zapaljivih plinova, para ili prašine, postavljanje vatrogasnog dežurstva te dr.).

Nakon završetka zavarivanja rukovodilac radova provjerava da li su izvršeni radovi stvorili potencijalnu opasnost za nastajanje požara.

Član 14.

Radnici koji izvode zavarivanje mogu zavarivati samo na onim mjestima, na način i u vrijeme kako je to u odobrenju određeno.

Član 15.

Poslije obavljenog zavarivanja vrši se primopredaja, u kojoj sudjeluju rukovodilac radova i ovlaštena osoba organizacije odnosno zajednice na čijem je objektu ili prostoru izvedeno zavarivanje.

Primopredaja iz stava 1. ovoga člana vrši se zapisnički odnosno potpisivanjem na mjestu za konačnu provjeru izvršenih radova u odobrenju za zavarivanje.

Ako se konstatira da nakon izvedenog zavarivanja postoji opasnost od nastajanja požara, odgovorne osobe dužne su poduzeti odgovarajuće mjere da se ta opasnost ukloni odnosno drži pod nadzorom (npr. osigurava se prisustvo – dežurstvo vatrogasaca na mjestu zavarivanja).

Član 16.

Započeto zavarivanje obustavit će osobe iz člana 11. ovoga pravilnika u slučajevima kada se izmijene uvjeti rada u smislu zaštite od požara ili eksplozije ili sam karakter zavarivanja.

Zavarivanje se može nastaviti kada se poduzmu potrebne mjere zaštite od požara ili eksplozije te dopuni i ponovno ovjeri odobrenje za zavarivanje.

Ukoliko se uvjeti rada ili karakter zavarivanja bitno izmijene, mora se zatražiti novo odobrenje za zavarivanje.

Član 17.

Na privremenim mjestima za zavarivanje mogu se držati najviše po dvije boce kisika i dvije boce acetilena (radne i rezervne) pod uvjetima iz člana 25. ovoga pravilnika.

3. Posebne mjere zaštite od požara

Član 18.

Prilikom zavarivanja na privremenim mjestima zavarivanja pod odnosno prostor mora biti horizontalno očišćen od gorivog materijala u polumjeru od 10 m od mjesta privremenog zavarivanja.

Ukoliko se ne može ispuniti uvjet iz stava 1. ovoga člana, onda se gorivi materijal mora zaštititi negorivim prekrivačima, ili metalnim ili azbestnim paravanima ili zavjesama, i to tako da rubovi prekrivača i preklopi budu nepropusni za iskre.

Ako se prilikom zavarivanja podovi može vodom, radnici koji vrše elektrozavarivanje moraju biti zaštićeni od mogućeg udara struje.

Član 19.

Prilikom zavarivanja, u zoni zavarivanja unutar 10 m od mjesta rada, svi otvori ili pukotine u zidovima, podovima ili vodovima moraju se prekriti, kako bi se spriječio prolaz iskrama u susjedne prostorije odnosno površine, ili se mora postaviti zavjesa ili paravan oko mjesta rada, čija visina ne smije biti niža od 1,8 m.

Sistemi cijevnih vodova, transportnih traka i slično koji mogu prenositi iskre do udaljenih gorivih materijala, moraju biti zaštićeni od mogućeg ulaza iskri ili stavljeni izvan pogona.

Član 20.

Zavarivanje u blizini zidova, pregrada, tavanica ili krovova građenih od gorivog materijala, može se vršiti samo ukoliko su postavljeni negorivi štitičnici ili paravani.

Član 21.

Zavarivanje se ne smije izvoditi na metalnim pregradama, zidovima, tavanicama ili krovovima koji imaju gorivu oblogu, kao ni na zidovima, tavanicama, pregradama ili krovovima od gorivog materijala (npr. gorive panel-ploče tipa sendvič).

Zavarivanje metalnih cijevi i drugih metalnih površina (konstrukcija, nosača itd.), koji su u dodiru sa zidovima, pregradama, tavanicama ili krovovima od gorivog materijala, ne smije se izvoditi ni u slučajevima ukoliko se zavarivanjem može izazvati požar uslijed toplinske vodljivosti.

Samo u izuzetnim slučajevima dozvoljeno je zavarivanje metalnih zidova, tavanica, krovova, cijevnih vodova i drugoga pod uvjetom da se gorivi materijali maknu. Ako se gorivi materijal ne može ukloniti, onda se na suprotnoj strani mjesta rada postavlja vatrogasno dežurstvo.

Član 22.

Na mjestima zavarivanja odgovarajuća oprema te broj i vrsta aparata za gašenje požara utvrđenih u odobrenju mora se držati u pripravnosti.

U slučajevima gdje je potrebno tlačne cijevi s mlaznicom moraju biti spojene na hidrantski priključak i pripravne za upotrebu.

Član 23.

Radnici koji izvode zavarivanje moraju biti osposobljeni za rukovanje raspoloživom opremom za gašenje požara na mjestu zavarivanja i sistemom za javljanje u slučaju požara.

Član 24.

Prilikom izdavanja odobrenja za zavarivanje ovlaštena osoba mora odrediti obavezno vatrogasno dežurstvo pri izvođenju zavarivanja u slučajevima propisanim članom 19, 20. i 21. ovoga Pravilnika.

Vatrogasno dežurstvo iz stava 1. ovoga člana s odgovarajućom opremom i sredstvima za gašenje požara mora se osigurati kod mjesta zavarivanja još najmanje 30 min. poslije završetka zavarivanja.

Član 25.

Radnici koji izvode zavarivanje upotrebom boca s gorivim plinom sa ili bez kisika moraju se pridržavati slijedećih pravila:

– otvaranje ventila na bocama s komprimiranim, tekućim i pod tlakom otopljenim plinovima mora biti polagano i bez upotrebe sile;

– gorivi plinovi i kisik ne smiju se koristiti iz boca na koje nije postavljen odgovarajući redukcijski ventil;

– prilikom postavljanja redukcijskog ventila na bocu s kisikom brtva i navoj te alat i ruke radnika ne smiju biti zamazane uljima ili masnim tvarima;

– boce s kisikom ne smiju se koristiti za pogon strojeva, alata ili uređanja, za propuhivanje kanala i cijevi odnosno čišćenje ili otprašivanje prostorija, opreme ili odjeće;

– boce s acetilenom moraju imati pri radu osigurač protiv povratnog plamena;

– boce se moraju postaviti na sigurnu udaljenost od mjesta zavarivanja, tako da ne mogu biti izložene iskrama, česticama rastaljenog materijala, plamenu krivo usmjerenog plamenika ili pregrijavanju od vrućih materijala ili uređaja;

– boce moraju biti osigurane od pada;

– boce se ne smiju kotrljati niti koristiti u horizontalnom položaju;

– kape za zaštitu ventila moraju biti postavljene na mjesto predviđeno za to, osim kada su boce u upotrebi ili spajane i spremne za upotrebu;

– gumene cijevi trebaju biti smještene i zaštićene tako da ne mogu biti fizički oštećene, a na spojnim mjestima moraju biti pričvršćene odgovarajućim obujmicama;

– nakon završetka rada ventil na boci treba odmah zatvoriti.

III. KAZNENE ODREDBE

Član 26.

Novčanom kaznom od 100.000 do 250.000 dinara kaznit će se za prekršaj organizaciju udruženog rada, drugu samoupravnu organizaciju i zajednicu ako:

1. mjesta na kojima se izvodi zavarivanje ne pripremi u skladu s propisanim tehničkim normativima i propisima iz oblasti zaštite od požara ili upotrebljava neispravnu opremu, aparate, uređaje i instalacije (član 2.);

2. postupi suprotno odredbi člana 3. ovoga pravilnika;

3. stalna mjesta za zavarivanje nisu negoriva ili od konstrukcije otporne prema požaru najmanje 1 sat te ako nisu slobodna od svakog gorivog i zapaljivog sadržaja i na pogodan način odvojena od susjednih površina (član 5.);

4. postupi suprotno odredbi člana 6. ovoga pravilnika;

5. zavarivanje na privremenim mjestima izvodi bez prethodno izdatog odobrenja za zavarivanje ili ako nakon isteka važnosti odobrenja ne zatraži produženje važnosti odobrenja (član 7. i 8.);

6. izda odobrenje za zavarivanje bez prethodnog utvrđivanja da li su poduzete odgovarajuće mjere za zaštitu od požara i eksplozije ili izda odobrenje u slučajevima kada se odobrenje ne smije izdati (član 9. i 10.);

7. postupi suprotno odredbi člana 12. i 13. ovoga pravilnika;

8. ne izvrši primopredaju izvedenih radova zavarivanja ili ako ne osigura otklanjanje ili nadzor nad opasnostima (vatrogasno dežurstvo) kada postoji opasnost od nastajanja požara nakon izvedenog zavarivanja (član 15.);

9. postupi suprotno odredbi člana 16. i 17. ovoga pravilnika;

10. prilikom izvođenja zavarivanja ne poduzme mjere zaštite od požara i eksplozija propisane članom 18–25. ovoga pravilnika.

Za prekršaj iz stava 1. ovoga člana, kaznit će se odgovorna osoba u organizaciji i zajednici novčanom kaznom od 50.000 – 100.000 dinara.

Novčanom kaznom od 50.000 do 100.000 dinara kaznit će se za prekršaj iz stava 1. ovoga člana i pojedinac kada zavarivanje izvodi samostalno osobnim radom sredstvima rada u vlasništvu građana.

Član 27.

Novčanom kaznom od 5.000 do 20.000 dinara kaznit će se za prekršaj radnik koji izvodi zavarivanje ako:

1. vrši zavarivanje na mjestima, na način i u vrijeme koje nije određeno u odobrenju za zavarivanje (član 14.);

2. se pri izvođenju zavarivanja ne pridržava propisanih pravila (član 25.).

Član 28.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmoga dana nakon objave u »Narodnim novinama«.

Broj: IV/1-19434/1-1988

Zagreb, 11. listopada 1988.

Republički sekretar
za unutrašnje poslove
Vilim Mulc, v. r.

USTAVNI SUD HRVATSKE

518

Ustavni sud Hrvatske, na sjednici 29. rujna 1988. godine, donio je ovu

ODLUKU

1. Odbija se prijedlog Mjesne zajednice »Dr. Mladen Stojanović« u Zagrebu da se ukine Odluka Skupštine općine Črnomerec o donošenju Provedbenog urbanističkog plana »Vrhovec – Jelenovac – Kosirnikova« (»Službeni glasnik« grada Zagreba, br. 14/88).

2. Ova Odluka objavit će se u »Narodnim novinama« i »Službenom glasniku« grada Zagreba.

Obrazloženje

Mjesna zajednica »Dr. Mladen Stojanović« osporila je zakonitost donošenja navedenog Provedbenog urbanističkog plana navodeći da građani i radni ljudi te Mjesne zajednice smatraju da Odluka Skupštine općine Črnomerec nije u skladu sa Zakonom o prostornom planiranju i uređivanju prostora, proklamiranim načelima očuvanja zelenih površina i čovjekove okoline, Generalnim urbanističkim planom grada Zagreba i da Skupština ove Mjesne zajednice nije prihvatila ovaj PUP, jer je svoju odluku o prihvatanju PUP-a stavila izvan snage.

Ocjenujući Odluku, Ustavni sud Hrvatske polazio je od odredaba Zakona o prostornom planiranju i uređivanju prostora (»Narodne novine«, br. 54/80 i 16/86) koji u članu 20. propisuje da se odlukom općinske skupštine o izradi prostornog plana utvrđuju, između ostalog, uvjeti i način sudjelovanja mjesnih zajednica u postupku utvrđivanja ciljeva koje provedbenim planom treba ostvariti, a zatim i način organiziranja i vrijeme trajanja javne rasprave o prijedlogu plana.

Prema članu 21. Zakona, skupština općine dužna je, prije donošenja prostornog plana, razmotriti dostavljanje primjedbe, odnosno mišljenja mjesnih zajednica te dati obrazloženje za one primjedbe i prijedloge koji nisu usvojeni. U pogledu provedbenoga urbanističkog plana, kojim se određuju uvjeti i način uređenja prostora za područje mjesne zajednice ili njenog dijela, odredbom stava 4. člana 21. Zakona, propisano je da se takav provedbeni plan ne može donijeti ako ga prethodno nije prihvatila skupština mjesne zajednice. Međutim, odredbom stava 5. tog člana Zakona, propisano je da skupština općine može donijeti provedbeni plan i ako ga skupština mjesne zajednice nije prihvatila, ako su razlozi zbog kojih nije prihvaćen u suprotnosti s prostornim planom šireg područja ili propisom donesenim na osnovi zakona.